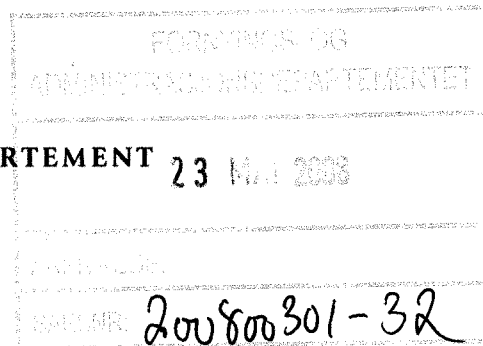

**DET KONGELIGE
BARNE- OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT**

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Unntatt offentlighet iht.
offentlighetsloven § 5.1

Deres ref
200800301

Vår ref
200800974-/HAL

Dato
22.05.2008

Høring - NOU 2007:12 Offentlig innkreving

Vi viser til brev av 20.2.2008 vedrørende ovennevnte høring.

Barne- og likestillingsdepartementet har følgende innspill:

Elektronisk varsel og innbetaling

I kapittel 5 anbefales det at alle offentlige innkrevdere skal tilby elektronisk varslings og elektronisk betaling av krav. I tillegg anbefales det at det innføres økt fleksibilitet i innbetalingen, gjerne med betalingsvarsel på 3 måneder. Vi ser positivt på disse anbefalingene, da de i sum tilrettelegger for at skyldner får bedre oversikt over sin økonomi. Dette vil igjen kunne forebygge gjeldsproblemer.

Hensynene bak de foreslåtte tiltakene er først og fremst effektivitet i innbetalingen og proveny, jf. pkt. 5.1, og utvalget anbefaler at det brukes normative virkemidler som pålegg og gebyrer for å oppnå en målsetning om 90 % elektronisk varslings/innbetaling innen 2010, jf. pkt 5.2.1.2. Fra et forbrukerståsted er det imidlertid en forutsetning at det settes som vilkår at bruker uttrykkelig må godkjenne ordningen. Det bør heller ikke ilegges høye gebyrer for de som ikke har mulighet eller evne til å benytte elektroniske tjenester. Det er sannsynlig at det er blant de svakeste økonomisk stilte gruppene det er størst andel av de uten tilgang på elektroniske hjelpemidler.

Overføring av offentlige krav til en innfordringsaktør

Vi støtter utvalgets forslag om å opprette en innfordringsaktør som skal stå for oppfølging av utestående offentlige krav både i og forut for en gjeldsordning, jf. pkt 6.2.7.2. Den vesentligste gevinsten av opprettelsen av en slik etat fremfor dagens

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Plan- og administrasjonsavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8036 Dep 0030 Oslo	Akersgt. 59	22 24 90 90 Org no. 972 417 793	Telefaks 22 24 95 15	Hanne Løvlie 22 24 24 24

ordning med flere ulike innfordringsinstanser, vil være at det offentlige vil kunne opptre mer enhetlig og samordnet overfor personer med betalingsproblemer. Under forutsetning av at aktøren fungerer etter intensjonen, vil skyldnere få bedre oversikt over gjeldsposter til offentlige etater og således over sin totale økonomiske situasjon. I tillegg antas det å være en forenkling for de med mange og til dels uoversiktlige krav fra det offentlige.

Det foreslås at det utarbeides felles normer, krav og standarder i innfordringen (landsdekkende innfordringsstrategi). Strategien anbefales å gjelde fra det tidspunkt kravet kommer inn til innfordringsmyndigheten. Hensynet til likebehandling vil trolig bli bedre ivaretatt med dette forslaget, i den forstand at skyldnere skal få likeartet saksbehandling, både i og utenfor gjeldsordning, uavhengig blant annet av bosted. Det samme gjelder muligheten for å få til helhetlige og mer debitortilpasset betalingsløsninger, siden det legges opp til at myndigheten på sikt skal få god oversikt over den enkelte skyldners økonomiske situasjon.

Barnebidragsregelverket

BLD er ansvarlig for barnebidragsregelverket, og det er for oss av særlig interesse hvilken betydning utvalgets forslag kan få for Arbeids- og velferdsetatens innkrevingssentral (NAVI), som innfordrer og formidler fastsatte barnebidrag. NAVI er etter hvert en del av det erfarne innkrevingsmiljøet i Norge, med høy kompetanse på området. Det siste er viktig da sakene det her er tale om erfaringsmessig kan være kompliserte og konfliktfylte. Siden innkrevingssentralen ble etablert i 1992, er det samlet sett oppnådd gode resultater.

BLD merker seg at det kan være fordeler ved å opprette én samlet etat for innfordring av misligholdte krav, og er positiv til at spørsmålet utredes videre. Det understrekes imidlertid at det ved innkreving av barnebidrag er viktig med effektive prosesser – ikke minst når det gjelder den ordinære innbetalingsfasen, men også i innfordringssakene - da pengene skal gå til den løpende forsørgelse av barn. Dersom innkrevingen av bidrag skal deles mellom flere aktører, kan det bety forsinkede inn- og utbetalinger, og gå ut over barns behov for forsørgelse. Dette bør derfor i den videre utredningen drøftes om en videreføring av NAVI som operativ enhet likevel er den beste løsningen. Det er også viktig at eventuell sammenslåing ikke vil medføre tap og pulverisering av opparbeidet kompetanse. En forutsetning for det videre arbeidet må derfor være at allerede etablerte fagmiljø og kompetanse må ivaretas.

Gjeldsregister

I pkt. 6.3.3. anbefales det at det opprettes ett sentralt register over alle misligholdte offentlige krav. Vi gjør oppmerksom på at BLD nettopp har sendt på høring en utredning om gjeldsregister i Norge, med høringsfrist 15. august 2008. Temaet for høringen er om det bør etableres et sentralt gjeldsregister i Norge. Bakgrunnen for utredningen var at Regjeringen ble anmodet av Stortinget om å utrede behovet for et gjeldsregister i Norge (*Dokument nr. 8:95 (2005-2006) om tiltak for å bekjempe*

fattigdom og forebygge gjeldsproblemer og Innst. S nr 120 (2006-2007). Stortingets anmodning var basert på at mange privatpersoner opplever økonomiske vanskeligheter på grunn av høy gjeld, og at dette i noen tilfeller kan ha sammenheng med finansinstitusjonenes manglende mulighet til å undersøke lånekundenes eksisterende gjeldsforpliktelser før innvilgelse av lån.

Det er i mandatet for utredningen ikke avgrenset mot offentlige krav. BLD tar sikte på å følge opp høringen i løpet av høsten 2008. Vi vil fortsatt ha kontakt med FAD og JD i forbindelse med saken.

Økonomisk rådgivning i kommunene

Kommunene har i lang tid vært pliktig til å bistå personer med sosiale, herunder økonomiske, problemer. Fra 1993 ble ansvaret for økonomisk veiledning og rådgivning ytterligere aktualisert ved at denne tjenesten ble flyttet over til kommunetjenesten fra forbrukerkontorene. Da gjeldsordningsloven ble revidert i 2002/2003 ble rådgivningsplikten presisert gjennom lovens § 1-5 som lyder: *Kommunene skal så langt det er mulig bistå en skyldner som forsøker å komme frem til en utenrettslig gjeldsordning eller liknende med sine fordringshavere, jf. lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester mv. § 4-1.*

Det fremgår av forarbeidene til denne bestemmelsen at skyldnere som ikke selv er i stand til å forhandle med sine kreditorer er pliktige til å søke bistand i kommunen før gjeldsforhandlinger kan åpnes av namsmannen. Samtidig er kommunene pliktige til å sørge for et tilfredsstillende tilbud for de skyldnere som henvender seg for å få råd og veiledning.

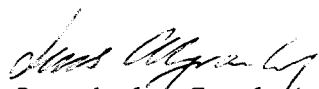
Ut i fra en undersøkelse foretatt av Statens Institutt for Forbruksforskning (SIFO) om økonomisk rådgivning på sosialkontorene (Prosjektnotat nr 5-2007), antas det at om lag halvparten av potensielle "gjeldsordningssaker" finner sin løsning via kommunal rådgivning. Dette betyr at tjenesten avlastet namsapparatet og domstolene i betydelig grad på dette området.

I utredningen om offentlig innkreving pkt 6.3.7.3 om videreutvikling av kommunenes gjeldsrådgivere vises det til en undersøkelse foretatt av Forbrukerrådet i juni 2007. Undersøkelsen viser at kun hver fjerde kommune har en operativ gjeldsrådgivningstjeneste, og at det er et betydelig forbedringspotensial i denne tjenesten.

Ut i fra de tall som det ble vist til i nevnte SIFO-rapport fra 2007, er det mye som tyder på at det ligger en betydelig gevinst i å styrke denne rådgivningstjenesten. At dette tilbudet fungerer etter intensjonen er svært viktig av flere grunner. I tillegg til fordelene med avlasting av rettssystemet, er det særlig viktig for den enkelte bruker som ofte befinner seg i en fortvilet økonomisk situasjon. Vi vil på denne bakgrunn støtte Utvalgets anbefaling om *"at det settes inn flere ressurser på dette området, og at*

kommunene i større grad påser at den lovpålagte rådgivningsplikten ivaretas tilfredsstillende".

Med hilsen

Lars Audun Granly (e.f.)

Hanne Løvlie